

Vrt spominov in tovarištva na Petanjcih je posebna spominska botanična zbirka. Njegovo temeljno sporočilo: »Žrtvam fašizma in nacizma v spomin, živim v opomin« potrdjuje in ohranjajo številna drevesa in druge rastline iz domačega in mednarodnega okolja.

Akademik dr. Matjaž Kmecl je o njem zapisal: »Kar je v Ljubljani Pot spominov in tovarištva, je tu Vrt spominov in tovarištva«.

Vrt je zaščiten kulturnozgodovinski spomenik, je del Mreže botaničnih vrtov in arboretumov Slovenije, nepogrešljiva točka na več kolesarskih poteh, začetek in konec Keplerjeve zvezdne pohodne poti, sedež Raziskovalne postaje ZRC SAZU Prekmurje; je nepogrešljiv del kulturne dediščine sveta ob Muri in pomurske regije ter aktivni soustvarjalec kulturnega, izobraževalnega, raziskovalnega in turističnega življenja v lokalnem in širšem okolju.

Leta 1945 je prvi spominski drevesi – vrbi žalujki – ob vhodu k Šiftarjevi domačiji zasadila Apolonija Šiftar v spomin na sinova, ki se po vojni nista vrnila domov. Materini vrbi žalujki sta postali temelj Vrta spominov in tovarištva, njegova izgradnja pa je postala življenjska naloga njenega tretjega sina, Vaneka. Vanek Šiftar je spoštljivo nadaljeval in na tem ganljivem materinem dejanju gradil Vrt spominov in tovarištva. Nastal je veličasten vrt, ki je od leta 1968 kulturni spomenik in naravna znamenitost, zaščiten z odlokom Občine Murska Sobota, leta 2005 pa ga je kot kulturni spomenik zaščitila Občina Tišina.

Vrt se razprostira na 1,5 ha površine, kjer je zasajenih skoraj 500 raznovrstnih domorodnih (avtohtonih) in tujerodnih dreves z vseh koncev sveta, z botaničnimi posebnostmi in simbolnim pomenom, vezanim na 2. svetovno vojno in prizadevanjem za mir v svetu. Spominjajo na številna krvava prizorišča človeškega trpljenja in umiranja v Evropi ter hrepenenja in boja za obstanek ter svobodo slovenskega naroda, pa tudi na prizadevanja za mir, razumevanje in miroljubno sodelovanje v svetu. Vrt, še posebej njegovo zgodovinsko in simbolno vrednost in posebnost potrjujejo tudi skulpture na prostem s svojimi humanističnimi in simbolnimi sporočili. V vrtu je postavljena tudi spominska plošča astronomu in znanstveniku J. Keplerju, ki je nekaj mesecev svojega pregnanstva konec 16. stoletja preživel na takratni graščini madžarskih grofov Nádasdy na Petanjcih.

V Vrtu ima sedež Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija.

KONTAKT

Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija
Petanjci 19, 9251 Tišina

<https://www.dr-siftar-fundacija.org/si/>

Telefon: 041 677 782

Elektronski naslov: siftarjeva.fundacija@siol.net,
marjan.siftar@gmail.com

Davčna številka 17945933

TRR SI56 0234 0001 1633 302, odprt pri NLB, d.d.

Obisk Vrta je možen vsak dan od marca do novembra. Vstop je prost.

Vodeni obiski in obiski za skupine so možni ob predhodni najavi na 041 677 782 ali siftarjeva.fundacija@siol.net.

USTANOVA DR. ŠIFTARJEVA
FUNDACIJA

USTANOVA DR.

ŠIFTARJEVA

FUNDACIJA

ZAKLADNICA NARAVNE IN KULTURNE DEDIŠČINE TER KULTURNO- ZNANSTVENO OPORIŠČE

Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija je nevladna, neprofitna in družbeno koristna organizacija ter pravna oseba zasebnega prava s sedežem na Petanjcih v občini Tišina.

Poslanstvo ustanove:

- varstvo kulturne in naravne dediščine, še posebej ohranitev in razvoj Vrta spominov in tovarištva v vsej njegovi neokrnjeni substanci in simboliki,
- utrjevanje in razvijanje sodelovanja med narodi, še posebej s sosednjih regionalnih območij na področjih temeljnih dejavnosti ustanove,
- podpiranje in izvajanje znanstvenoraziskovalnega dela,
- spodbujanje aktivnosti s področja varstva okolja in sodelovanje pri prizadevanjih drugih organizacij s tega področja.

O USTANOVNI

Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija (v nadaljevanju: Ustanova) je bila ustanovljena leta 1996 na pobudo zaslužnega prof. dr. Vaneka Šiftarja. Njeni ustanovitelji so bile številne pomurske občine, ZRC SAZU, Univerza v Mariboru, ZZB za vrednote NOB, Zavarovalnica Triglav, NLB, večja pomurska oz. slovenska podjetja (Mura, Radenska ...) in družina Šiftar.

Njena glavna naloga je skrb za vzdrževanje in življenje Vrta spominov in tovarištva na Petanjcih.

V skladu s svojim ustanovnim aktom je Ustanova aktivna na številnih področjih, ki so na različne načine povezana z vrednotami, poslanstvom in sporočili Vrta – na kulturnem, znanstvenem in publicističnem področju – in sodeluje s številnimi partnerji na teh področjih v Sloveniji in tujini.

Najvišji organ Ustanove je zbor ustanoviteljev. Njeno delo vodi devetčlanska uprava, v skoraj dvajsetčlanskem Programskem odboru (njegov prvi in dolgotletni predsednik je bil akad. dr. Anton Vratuša) so številni ugledni akademiki, zaslužni in še aktivni univerzitetni profesorji, ugledni posamezniki in nosilci pomembnih družbenih funkcij. Oporo upravi predstavljata širok krog sodelavcev in razvejana mreža partnerjev v lokalnem, regionalnem, državnem in čezmejnem okviru (Zveza Slovencev na Madžarskem, Kulturno društvo člen 7 za avstrijsko Štajersko, Panski inštitut gradiščanskih Hrvatov v Avstriji).

Z Ustanovo dr. Šiftarjeva fundacija lahko sodelujete na različne načine:

- kot njeni pokrovitelji ali donatorji,
- kot pokrovitelji posamezne dejavnosti ali dogodka Ustanove,
- sodelujete lahko pri aktivnostih Ustanove in organizaciji dodatnih dogodkov,
- sodelovanje po dogovoru.

NAJPOMEMBNEJŠE AKTIVNOSTI IN PROJEKTI USTANOVE

Ustanova opravlja dejavnosti, ki so opredeljene z aktom o ustanovitvi. Ustanova podpira, spodbuja in organizira znanstvenoraziskovalno dejavnost, še posebej raziskovalne naloge in projekte s področij zgodovine, narodopisja, biologije, geografije, arheologije, ekologije in drugih, ki jih utemljujejo multikulturna vloga, obmejna lega in razvoj regije na obeh straneh Mure.

Ustanova v Vrta na Petanjcih in na drugih lokacijah s partnerji organizira najrazličnejša srečanja in prireditve:

- kulturne prireditve (predstavitve knjig, likovne kolonije, pesniška branja, razstave, spominske slovesnosti ...);
- različne dejavnosti v okviru programa »ograček mladih« (skupno ime za dejavnosti mladih in za mlade; akad. dr. A. Vratuša); že več kot desetletje letni literarni razpisi za osnovne in srednje šole o družbenoaktualnih temah;
- Vanekove večere – javne pogovore z uglednimi gosti o naravovarstvenih in drugih aktualnih družbenih temah (doslej več kot 80);
- različne posvete, okrogle mize, tudi mednarodne simpozije (prvi leta 1999; leta 2023 simpozij ob 300-letnici rojstva Štefana Kuzmiča);
- tradicionalne prireditve »Dan spominov in tovarištva – Naši zakladi« ob 9. maju (leta 2023 že 21.).

Ustanova je aktivna tudi na založniškem področju – doslej je sama ali z različnimi partnerji izdala več kot 25 knjižnih enot.

Ustanova je bila doslej že vpeta v številne širše družbene akcije in projekte. Izjemno aktivna je bila v pripravah in uresničevanju programu obeleževanja 100. obletnice priključitve Prekmurja in združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom (2017–2019), pa tudi v številnih drugih aktualnih projektih širšega pomena v regionalnem, državnem in čezmejnem okviru.

